

V Praze dne:
Č. spisu:

Právní stanovisko

Zadání

Předmětem tohoto právního stanoviska je posouzení důvodnosti výhrad, vyslovených v pořadech České televize „Reportéři ČT“, vysílaných ve dnech 29.3.2010, 31.5.2010 a 25.10.2010. Výhrady byly vysloveny na adresu účastníka, označovaného souhrnně zkratkou „Stát“. Fakticky může jít o Úřad pro zastupování Státu ve věcech majetkových anebo Ministerstvo zdravotnictví ČR. Vzhledem k závěrům tohoto materiálu se ale nejeví nutné pokoušet se zjistit, která konkrétní instituce je kritizována. Proto i nadále bude v této souvislosti užíván výraz „Stát“. Výhrady se týkaly údajných pochybení Českého státu při vedení sporu v rozhodčím řízení (dále Spor) náhradu škody, jíž se domáhá společnost Diag Human SE (dále Diag). Konkrétně zmíněné pořady, resp. jejich autoři vytýkali Státu, že je pasivní, když neprověřuje majetkovou strukturu dvou obchodních společností, které v loňském roce vstoupily do předmětného řízení s tím, že jsou hlavními interveny anebo vedlejšími účastníky. A dále, že Stát nenamítal podjatost některých rozhodců – Doc. Kindla a Kužela, kteří se dle mínění reportérů uvedeného pořadu chovali nestandardně, a to zejména co do přístupu k vedlejším účastníkům, resp. hlavním interventům.

Právní stanovisko

- 1) Úvodem třeba podotknout, že předpokládáme informovanost případných čtenářů tohoto stanoviska o podstatě a procesním stavu Sporu, takže nic z toho nebude zmiňováno.
- 2) Důležité dále je, že uvedené pořady sice obsahovaly kritické poznámky na adresu Státu, ale byly vznášeny laiky. V pořadu ani před či po něm nebyly podpořeny žádným odborníkem. Již tento fakt by umožňoval se námitkami nezabývat, neboť jde o presentaci názoru laiků na odborný problém, tedy tvrzení zcela irelevantní a jak z dalšího vyplyne, mírně řečeno, neinformovaná. Lze ale chápat, že vzhledem k sensitivnosti Sporu je třeba se vypořádat i s takovými laickými připomínkami.
- 3) Obsah veškerých právních kroků Státu, jež mají souvislost s předmětem tohoto právního stanoviska, je zřejmý z obsahu jednotlivých procesních podání, které v předmětném rozhodčím řízení učinil v zastoupení ministerstva zdravotnictví Úřad pro

zastupování Státu ve věcech majetkových. V bližším tedy odkazujeme na obsah těchto listin (procesních podání). Na doplněnou i uvádíme, že všechny právní kroky, které Stát v dané věci učinil, vycházely především z interních a externích právních analýz. Z těchto analýz pak vyplývá, že Stát se v žádném případě nedopustil v předmětném řízení žádného zákonného pochybení či opomenutí. Co se týká v předmětném pořadu předestřené otázky účastenství tzv. offshorových firem, bylo navenek sdělené vyjádření Úřadu pro zastupování Státu ve věcech majetkových naprosto jednoznačné a od počátku zcela konzistentní, a to zamítnout jejich požadavky v celém rozsahu (např. vyjádření Úřadu ze dne 19.1.2010).

4) Zástupci Státu postupují v tomto směru zcela konzistentně tak, aby žaloba byla zamítnuta. Tedy, aby Státu nebylo uloženo platit cokoliv společnosti Diag. Ve zmíněných pořadech je velmi zkresleně interpretována historie procesního účastenství zmíněných dvou subjektů hlavních interventů, jejich možnosti ve sporu a taktéž zákonné možnosti Státu ve vztahu k nim. Nárok je velmi stručně řečeno zdůvodňován tím, že Diag asi 30% svého údajného nároku vůči Státu převedl na JUDr. Oršulu a ten následně na předmětné dvě společnosti. A tyto společnosti se pokoušejí připojit k stávajícímu rozhodčímu řízení na straně Diagu, ovšem s tím, že v případě úspěchu tohoto žalobce by oněch 30% přisouzené částky mělo být vyplaceno přímo jim. Dojde-li k takové situaci v soudním řízení, soudce musí vstup vedlejšího intervenenta akceptovat a musí o jím uplatněném požadavku rozhodnout v konečném rozsudku, nebo rozhodce s tím nemůže konkrétně dělat nic jiného, než že to vzít na vědomí. O uznávání nebo neuznávání či přijetí do řízení není co diskutovat, tím méně zjišťovat nějaká „majetková či personální pozadí“ společností, např. kdo je jejich vlastníkem apod. Je zcela lhostejné, zda je návrh na přijetí do předmětného řízení oprávněný či neoprávněný. V případě rozhodčího řízení není zcela jasné, zda rozhodce nemá také jinou možnost, anebo, na rozdíl od soudního řízení, může vstup hlavního intervenienta odmítnout. Je ale mimo vší pochybnost, že volba postupu je svrchovaně věcí rozhodce. A je také zcela nesporné, že ani v rozhodčím řízení nepřísluší účastníkovi řízení prověřovat vlastnické poměry jiného účastníka.

5) Z uvedeného tedy plyne, že pokud podle tvrzení reportérů uvedeného pořadu Stát odmítl prověřovat majetkovou strukturu obou společností, nejednal v žádném případě v rozporu se zákonem a rozhodně tím nijak nezhoršil či neohrozil procesní postavení Státu.

6) Již bylo zmíněno, že tvrzený nárok hlavních interventů bezprostředně souvisí s nárokem společnosti Diag. V tomto směru lze tak důvodně uvažovat o tom, že pokud rozhodci dospějí k závěru, že tento nárok není dán, pak je i bezpředmětná úvaha o možné participaci obou interventů na žalované částce. Ale i za situace, kdy by teoreticky rozhodci přiznali společnosti Diag nějakou částku, pak by uvedené společnosti participovaly pouze na takové částce, jinými slovy nejde o rozšíření žaloby o další finanční prostředky na úkor Státu.

7) Jak bylo uvedeno, Stát jednající Úřadem pro zastupování Státu kategoricky odmítl svým podáním ze dne 19.1.2010 nároky obou offshorových společností stejně jako od počátku řízení odmítá nárok společnosti Diag. Z hlediska zákona tedy učinil vše, co mu jeho procesní postavení a zákon v tomto řízení dovoluje. Konečné rozhodnutí v této věci je pak samozřejmě věcí rozhodčího senátu.

8) Pokud byla tvrzena autory pořadu podjatost rozhodců, a to doc. Kindla a pana Kužela, uvádíme, že Stát nemá žádný vliv na fakt, že někdo je rozhodcem poté, co jej navrhl a rozhodce tento návrh přijal. Nepřichází v úvahu žádné odvolání rozhodce a na rozhodce nominovaného jedním z účastníků nelze pohlížet jako na zástupce tohoto účastníka. V této souvislosti je třeba poznamenat, že rozhodce sám může rezignovat pouze z vážných důvodů, přičemž záleží pouze na něm, co za vážný důvod pokládá. V tomto odkazujeme na ust. § 8 zákona o rozhodčím řízení, kde je uvedeno: *ten, kdo má být nebo byl určen nebo jmenován rozhodcem, musí bez odkladu stranám nebo soudu oznámit všechny okolnosti, které by mohly vzbudit oprávněné pochybnosti o jeho nepodjatosti a pro něž by byl jako rozhodce vyloučen.*

S uvedeným souvisí též ustanovení § 11 zmíněného zákona o rozhodčím řízení, kde je uvedeno: *nestanoví-li tento zákon jiné důvody, je již určený nebo jmenovaný rozhodce vyloučen z projednávání věci, jestliže dodatečně vyjdou najevo okolnosti uvedené v ust. § 8.* Je tedy primárně na jmenovaném rozhodci, aby pokud vyjdou najevo okolnosti uvedené v ust. § 11, se funkce rozhodce vzdal. Je tak pouze věcí dotčeného rozhodce, v tomto případě doc. Kindla, popř. pana Kužela, aby posoudil, zda je v dané věci podjatý či není. Pokud jde o tvrzené důvody podjatosti doc. Kindla, potažmo pana Kužela, to co bylo uvedeno ve zmíněných televizních pořadech jsou spekulace, jejichž obsah navíc sám o sobě nemůže vést k závěru o podjatosti rozhodce. Tedy máme za to, že Stát žádným způsobem nepochybil a jeho jednání se nedostalo do rozporu se zákonem, pokud podjatost těchto rozhodců nenamítl.

9) Nutno poznamenat, že tvrzení o údajné podjatosti byla sice podávána vehementně, ale bez relevantních argumentů. Redaktoři si pro sebe a pochopitelně zcela neodborně definovali podjatost, podle svého a opět neméně neodborně, si propojili osoby, jejichž faktické propojení není nijak doloženo, a na tomto fantazijním základě činili se značnou urgentností právní závěry. Stát by sice mohl namítnout podjatost některého ze znalců, ale bez pádných argumentů by to bylo nepodložené a nereseriozní gesto, navíc způsobilé rozhodce zcela zbytečně podráždit.

Závěr:

Jak z výše uvedeného vyplývá, na základě toho, co je tvrzeno v inkriminovaných reportážích, nelze dospět k závěru, že Stát jakkoliv pochybil při svém procesním postupu ve věci Diag. Zejména Stát nejednal v rozporu se zákonem, pokud odmítl prověřovat majetkovou strukturu offshorových společností a stejně tak nepochybil, pokud nenamítl podjatost rozhodců doc. Kindla a pana Kužela.

JUDr. Tomáš Sokol

JUDr. Pavel Utěšený

Mgr. Jiří Vágner